

Geef de teugels van de arbeidsmarkt in Vlaamse handen

11 juli-boodschap Vokavorzitter Wouter De Geest

“Als we trager vaccineren dan de landen rondom ons, lopen we een competitief nadeel op en beginnen we met de handen op de rug aan de economische relance.” Dat waren mijn woorden bij het begin van dit jaar. Het jaar is halfweg en Vlaanderen is vandaag Europees kampioen wat vaccineren betreft. Dat is een immense prestatie waar we fier op mogen zijn. Farmabedrijven, zorgsector, lokale besturen, ministers, vrijwilligers en burgers: Vlaanderen dankt u.

Maar die vaccinatieijver leidt niet vanzelf tot nieuw economisch succes. We moeten het competitieve voordeel dat de vele prikken ons brachten nu zelf omzetten in groei. En er duikt nu al een gigantisch obstakel op: we komen overal handen tekort.

Onze ondernemingen kunnen enkel groeien als ze beschikbare, goed opgeleide en mobiele medewerkers kunnen aanwerven. De vraag naar diensten en producten trekt weer sterk aan. Acht op tien van de bedrijven die willen aanwerven, geeft aan dat ze gewoonweg onvoldoende mensen vinden om die toegenomen vraag te beantwoorden. We gooien groei te grabbel, terwijl we die net nodig hebben om onze welvaartsstaat overeind te houden.

Waarom vinden onze ondernemingen geen mensen? Dat is toch een kwestie van vraag en aanbod? Normaalgezien wel, maar de arbeidsmarkt in dit land functioneert niet goed. Er staan teveel mensen om allerlei redenen aan de kant geparkeerd: 1 op de 3 volwassenen in ons land werkt niet. We regelen de arbeidsmarkt van vandaag nog met verouderde wetten die dateren van een eeuw geleden. Dat gaat niet meer en we moeten dan ook bijsturen. Arbeidsmarkthervormingen moeten prioriteit nummer één zijn van politici die het menen met onze relance.

Voka vraagt een andere aanpak in de verschillende landsdelen. De federale coalitiepartners hebben afgesproken dat dat kan. Het regeerakkoord voorziet de mogelijkheid om *“de federale bevoegdheden op asymmetrische wijze uit te voeren op het vlak van werkgelegenheid naar gelang het betrokken gewest”*. Het is tijd om die passage in het regeerakkoord te activeren en de bevoegdheden rond werk asymmetrisch in te vullen.

Vlaanderen, Wallonië en Brussel hebben heel andere problemen op te lossen. De verschillende werkzaamheidsgraden zeggen alles: Vlaanderen heeft een werkzaamheidsgraad van 75%, in Wallonië is dat 65%. In Vlaanderen moeten we dan ook vooral mensen aan het werk krijgen die vandaag buiten de klassieke werkloosheid vallen, de zogenaamde inactieven waaronder langdurig zieken. In Wallonië en Brussel moet het de eerste focus zijn om schoolverlaters en de jongeren aan de slag te helpen. Andere uitdagingen vragen andere maatregelen.

Alle regeringen in dit land formuleerden de ambitie om tot een werkzaamheidsgraad van 80% te komen. Dat betekent voor heel België dat we 700.000 mensen extra aan de slag moeten hebben. Om die – terechte – ambitie te bereiken, zal de omweg van de asymmetrische bevoegdheden slechts tijdelijk volstaan. We hebben een staatshervorming nodig die de hefboomen, voor het arbeidsmarktbeleid naar de gewesten overhevelt. Geef de teugels van het arbeidsmarktbeleid in Vlaamse, Waalse en Brusselse handen.

Economisch beleid en arbeidsmarktbeleid zijn bevoegdheden die vandaag door de verscheidene regeringen op een verschillende manier worden ingevuld. Terwijl de Vlaamse regering de ene kant op wil, geeft de federale overheid vaak tegengas. Het getalm rond de tijdelijk werklozen illustreert dit. Vlaanderen wilde de mensen die tijdelijk werkloos waren, laten begeleiden door de VDAB. Zo konden

ze bijgeschoold worden of tijdelijk aan de slag bij een werkgever waar wel veel werk was. Maar er bleek federaal te weinig animo om dat mogelijk te maken. En ook inzake nachtarbeid vraagt de Vlaamse economie dringend om een modernisering van de regels zodat we concurrentieel kunnen blijven ten opzichte van de buurlanden. Zonder resultaat. En zo kunnen we nog pijnpunten opsommen.

Die permanente status quo zorgt ervoor dat we geen stap verder komen om onze arbeidsmarkt en onze economie aansluiting te doen vinden bij de Europese top. Integendeel, we zakken weg in belangrijke ranglijsten, dieper de middenmoot in.

Onze ondernemingen hebben veerkracht getoond. Als onze samenleving snel herstelt van deze grootste crisis sinds de Tweede Wereldoorlog dan is het dankzij hen. Onze ondernemingen mogen zich nu niet meer geremd weten. Alleen al daarom is het tijd dat de Vlaamse claim op de bevoegdheden die ons sociaal-economisch versterken dichterbij komt. Laat de viering van 50 jaar Vlaams parlement vooral gaan over hoe we het welzijn en de welvaart van iedereen in de komende decennia verder kunnen verzekeren.

Wouter De Geest, voorzitter Voka, Vlaams netwerk van ondernemingen